

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – 10.04.2020

Пријавени се вкупно 49 нови случаи на COVID-19 од 7 градови. Најголем број од пријавените лице се со место на живеење во Куманово и Скопје (Табела 1).

Табела 1. Дневна дистрибуција на заболени од COVID-19 по град, РС Македонија, 2020

Град	Број на заболени	Починати
Куманово	14	1
Скопје	13	0
Прилеп	8	1
Велес	6	0
Штип	6	0
Кочани	1	0
Гостивар	1	0

Најголем дел од регистрираните случаи се на возраст од 50-59 (n=12) и над 60 години (n=11), а во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 28 женски и 21 машки лица.

Хоспитализирани се 12 лица, а останатите се на домашно лекување. Нема испишани оздравени лица по добиени два негативни теста за присуство на SARS-CoV-2.

Кај 13 лица е регистрирано присуство на коморбидитети.

Вкупно 30 лица имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата, а регистрирано е едно лице кое имало историја на неодамнешно патување (во последни 14 дена).

Тестирани се вкупно 586 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2. Позитивни се 49 или 8,4% од тестираните.

Регистрирани се два смртни случаи асоцирани со COVID-19. Се работи за заболени лица од Куманово и Прилеп (Табела 1). Се работи за машки лица на возраст од 74 и 76 години. Кај починатите лица биле присутни симптоми на заболувањето и коморбидитети. Немаат историја на патување, а едно лице имало контакт со веќе потврден случај во државата.

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 10.04.2020, пријавени се вкупно 760 случаи на COVID-19 ($I=36,7/100.000$).

Според место на постојано живеење/ повремени престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 19 градови низ државата. Најголем дел од нив се регистрирани во Скопје и Куманово, додека највисок леталитет (со исклучок на странскиот државјанин од Кавадарци) се регистрира во Струга и Тетово (Табела 2).

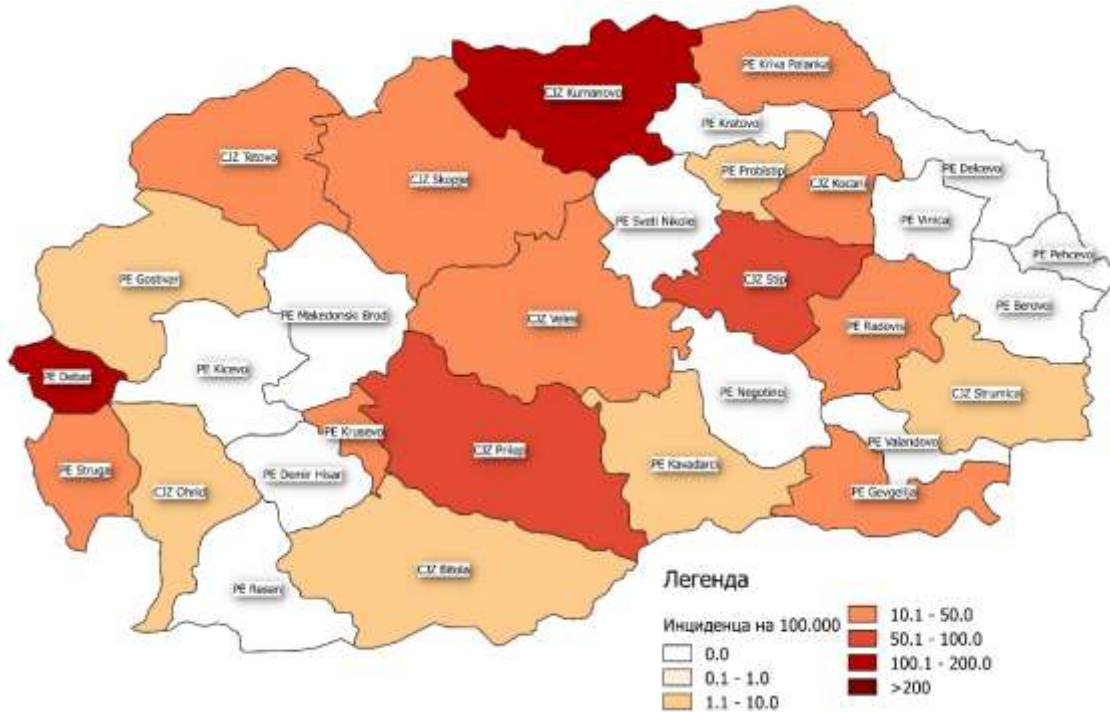
Табела 2. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по град, РС Македонија, 2020

Дистрибуција по градови	Вкупно	Инциденца/ 100.000	Умрени (вкупно)	Леталитет
Скопје	297	48.1	5**	1.7%
Куманово	182	127.6	10	5.5%
Дебар	49	176.5	4	8.2%
Штип	27	51.3	1	3.7%
Прилеп	58	60.8	1	1.7%
Тетово	31	15.5	4	12.9%
Струга	33	48.6	6	18.2%
Велес	24	36.2	1	4.2%
Битола	8	7.8	0	0.0%
Охрид	4	7.1	0	0.0%
Кавадарци	3	7.0	1*	33.3%
Гостивар	7	5.8	0	0.0%
Гевгелија	4	11.6	0	0.0%
Струмица	2	2.1	0	0.0%
Крива Паланка	3	12.5	0	0.0%
Радовиш	4	12.3	0	0.0%
Крушево	3	31.5	0	0.0%
Кочани	20	41.7	1	5.0%
Пробиштип	1	6.5	0	0.0%
ВКУПНО	760	36.7	34	4.5%

*странски државјанин ** затвореник со место на живеење во Ресен

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Дебар со 176,5 заболени на 100.000 жители, во Куманово инциденцата на 100.000 жители е 127,6, додека инциденца над 40 на 100.000 жители е регистрирана во Скопје, Штип, Прилеп, Кочани и Струга (Табела 2, Картограм 1).

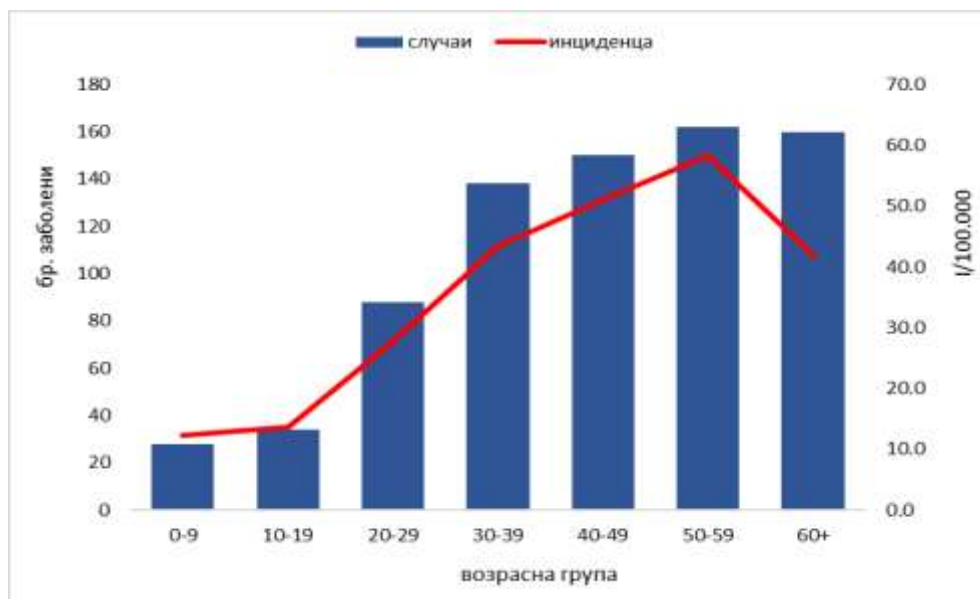
Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 362 машки и 398 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 34,9/100.000, додека кај женските 38,5/100.000.

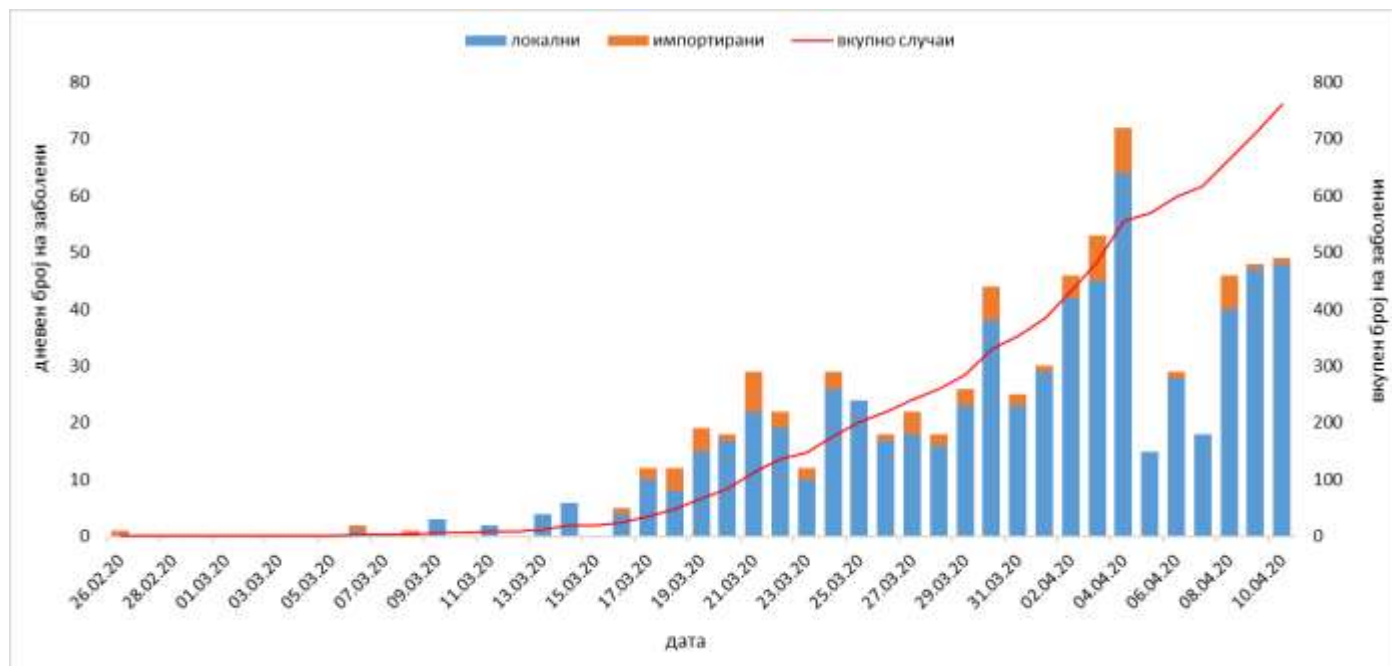
Возраста на заболените се движи од 0 до 91 години (медијана – 46 години). Најголем број на заболени се на возраст од 50-59 години – 162 (21,3%), каде е регистрирана и највисока специфична инциденца – 58,3/100.000 (Графикон 1).

Графикон 1. Дистрибуција на заболените од COVID-19 според возрастна група, (n=760)

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран во 9-та недела, а од 11-тата недела во 2020 континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=72) е регистриран на 04.04.2020 (Графикон 2).

Графикон 2. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според ден на лабораториска дијагностика и начин на стекнување на болеста, 2020 година (n=670)

Од пријавените случаи, 23,6% се/биле хоспитализирани во текот на болеста, а останатите случаи биле/се на домашно лекување и во домашна изолација, асимптоматски или со полесна клиничка слика. Во однос на симптомите кои се пријавени кај заболените лица, најчесто се регистрирани температура (63,2%), кашлица (59,0%), слабост (33,5%), треска (19,8%), болка во грло (15,6%), отежнато дишење (15,4%) и главоболка (13,9%), а 234 лица се/биле без симптоми.

Во однос на коморбидитети, кај 209 лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 147 лица имаат кардиоваскуларна болест, 42 лица се со хронична белодробна болест, 42 со дијабет, 12 со хронична бубрежна болест и 29 со други хронични болести. Од хоспитализираните случаи, кај 89 се присутни коморбидитети.

Регистрирани се 106 случаи на заболување меѓу здравствени работници.

Според исходот од заболувањето, кај 685 лица се активни случаи, 41 случаи се испишани од болница со излечена болест, а регистрирани се 34 смртни случаи (Лт = 4,5%).

Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=22) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 5,7/100.000 жители. Од починатите, кај 26 се регистрирани коморбидитети, а 19 лица имаат контакт со веќе потврден случај на COVID-19.

Од вкупниот број на случаи, 82 се импортирани, од нив едно лице е детектирано на точка на влез (Меѓународен аеродром Скопје). Вкупно 462 лица имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата или странство (Графикон 2).

Од 15.02.2020 до 10.04.2020 тестирани се вкупно 7.653 материјали (детектирани 770 позитивни лица) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 (Табела 3).

Табела 3. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=7.653)

Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни
ВКУПНО	7653	760
ИЈЗ - Вирусологија	5032	637
Ветеринарен Факултет (скрининг)	167	10
Авицена (скрининг)	168	7
Биотек (приватни)	330	18
Жан Митрев Клиника (приватни)	1857	88

Од позитивните случаи, регистрирани се 1.724 контакти кои се следат или беа следени во период од 14 дена.

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19

Проценката на ризик на СЗО на глобално ниво и на ниво на Европски Регион за понатамошно ширење на COVID-19 кажува дека ризикот е многу висок.

Според категоризацијата на ризикот од СЗО, се проценува дека:

- ❖ Дебар е во фаза 4 (широко-распространета трансмисија во заедницата).
- ❖ Скопје е во фаза 4 (широко-распространета трансмисија во заедницата).
- ❖ Куманово е во фаза 4 (широко-распространета трансмисија во заедницата).
- ❖ Останатиот дел од Република Северна Македонија е во фаза 3 (локализирана трансмисија).

Во општините Дебар и Центар Жупа беше прогласена кризна состојба и карантин на 13.03.2020 година во времетраење од најмалку 30 дена.

На територијата на цела држава е прогласена вонредна состојба на 18.03.2020 година во времетраење од најмалку 30 дена.

Со цел спречување на понатамошно ширење на вирусот на територијата на целата држава, Владата одлучи: Да се забрани движење на населението во Република Северна Македонија во временски период од 16:00 – 05:00, во викедни целосно, а со цел спречување на ширење на заразната болест COVID-19 и заштита на населението во Република Северна Македонија.

Движење на лицата во Република Северна Македонија на возраст над 67 години е дозволено во временски период од 10:00-12:00 часот, додека на лицата на возраст до 18 години, во временски период од 13:00-15:00 часот.

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [СЗО](#), заклучно со 09.04.2020:

Број на потврдени случаи на глобално ниво – **1.521.252 (85.054 нови)**

Број на смртни случаи на глобално ниво – **92.798 (7.277 нови)**

Број на зафатени земји/ територии - **213**

❖ Европски Регион на СЗО

- ✓ Потврдени случаи – 799.696 (40.035 нови)
- ✓ Смртни случаи – 66.213 (4.697 нови)

❖ Регион на СЗО Америка

- ✓ Потврдени случаи – 493.173 (38.463 нови)
- ✓ Смртни случаи – 17.038 (2.264 нови)

❖ Регион на СЗО Западен Пацифик

- ✓ Потврдени случаи – 117.247 (1.395 нови)
- ✓ Смртни случаи – 3.978 (34 нови)

❖ Источно-Медитерански Регион на СЗО

- ✓ Потврдени случаи – 88.657 (3.307 нови)
- ✓ Смртни случаи – 4.607 (148 нови)

❖ Регион на СЗО Југо-источна Азија

- ✓ Потврдени случаи – 12.978 (1.402 нови)
- ✓ Смртни случаи – 569 (101 нови)

❖ Африкански Регион на СЗО

- ✓ Потврдени случаи – 8.789 (452 нови)
- ✓ Смртни случаи – 382 (33 нови)

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

- ✓ За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

<http://www.iph.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

- ✓ Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

<http://www.iph.mk/preporaki-od-szo/>

- ✓ За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

<http://www.iph.mk/korona-preporaki/>

<http://www.iph.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

- ✓ Препораки како да се заштитите себе си

<http://www.iph.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

- ✓ Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

<http://www.iph.mk/upatstvo-za-ncov/>

- ✓ За упатства за здравствените работници

<http://www.iph.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>

<http://www.iph.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

- ✓ Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

<http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

- ✓ Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

<https://vlada.mk/covid19>

ИНФОРМАЦИЈА ЗА ЈАВНОСТА

Лицата кои имаат симптоми на грип или симптоми слични на грип (покачена температура над 38°C, треска, отежнато дишење, болки во градите, сува кашлица и др.), од страна на избраниот лекар прво да се прашаат за историја на патување во странство и можен контакт со потврден случај. Избраниот лекар закажува термини за тестирање.

Само доколку лицето со симптоми патувало во земја со висок ризик или среден ризик или имал контакт со потврден случај да се упатува да се јават на бесплатниот телефонски број за прашања поврзани со коронавирусот.

0800 002 03

Скопје, 11.04.2020

*Сектор за превенција и контрола на заразни болести
Институт за јавно здравје*